

APEL PUBLIC privind transparența limitată în procesul de adoptare și conținutul abuziv a Hotărârii CEC nr. 1694 din 12 iunie 2018 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora

Chișinău, 19 iunie 2018

Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte și organizațiile semnatare

- *exprimă dezacordul față de imitarea transparenței decizionale în procesul de aprobare de către Comisia Electorală Centrală (CEC) a modificărilor la Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora,*
- *condamnă comportamentul sfidător al CEC față de părțile interesate, în calitate sa de autoritate publică specializată în gestionarea domeniului electoral,*
- *subliniază că CEC având la dispoziție timp limitat pentru ajustarea cadrului normativ în vederea organizării alegerilor parlamentare în baza unui nou sistem electoral, din considerente inexplicabile își consumă timpul și resursele pentru promovarea unor*

- inițiative neinspirate,*
- *solicită CEC abrogarea de urgență a hotărârii prin care au fost incluse condiții abuzive și limitative în domeniul monitorizării alegerilor asigurării transparenței și legitimității acestora.*

Amintim că în data de 27 aprilie 2018, pe pagina web a instituției, CEC a plasat spre consultări publice proiectul hotărârii „Pentru modificarea și completarea Regulamentului privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin hotărârea CEC nr. 332 din 24 octombrie 2006” [1]. Termenul limită pentru prezentare a recomandărilor a fost fixat la data de 17 mai 2018. CEC nu a prezentat nici o explicație plauzibilă privind necesitatea adoptării acestor modificări.

În temeiul Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional și a Hotărârii Guvernului nr. 967 din 9 august 2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, Asociația Promo-LEX, în calitate de parte interesată, în data de 10 mai 2018 a transmis către CEC constatările, concluziile și recomandările sale vizavi de proiectul hotărârii înaintat pentru consultare publică [2].

Prin obiecțiile prezentate, Asociația Promo-LEX a dezaprobat în mod principial introducerea condiției obligatorii privind prezența semnăturii candidatului înaintat pentru acreditare, calificând această inițiativă drept inutilă, menită să birocratizeze și complice substanțial acreditarea și activitatea observatorilor. Întru susținerea poziției respective, au fost prezentate argumente pertinente de ordin juridic și procedural, precum și s-au făcut referințe la standardele internaționale în domeniu.

Ulterior, în după amiaza zilei de 11 iunie 2018, pe pagina web a CEC a fost plasată Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii CEC „Pentru

modificarea și completarea Regulamentului privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 332 din 24 octombrie 2006” [3].

Reieșind din documentul plasat, recomandări și obiecții au fost expediate doar de către Asociația Promo-LEX. Aparent, recomandările înaintate au fost apreciate general-pozitiv de către autorii proiectului, însă fiind specificat că „lista persoanelor a căror acreditare se solicită s-a exclus și s-a introdus formularul” – ceea ce a determinat suspiciuni din partea Promo-LEX, dovedite a fi foarte rezonabile. Or nici un exemplar de formular nu era atașat și nu era clar despre ce document este vorba.

În data de 12 iunie 2018, la nici 24 ore de la plasarea Sintezei, CEC a aprobat modificările la Regulament. Referitor la procedura de aprobare și conținutul acestuia punctăm:

- *nici una din cele 16 propuneri de modificare și completare aprobate nu s-au regăsit în varianta inițială a proiectului de decizie supus procedurilor de consultare. Toate modificările sunt noi, nefiind supuse consultărilor publice. Prin urmare, constatăm aprobarea Regulamentului cu modificări care au un impact semnificativ asupra procesului electoral, fără consultarea publică a acestora, contrar prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional;*
- *a fost introdus în calitate de Anexă un Formular al demersului pentru acreditarea observatorului național, care are un caracter și mai abuziv, și mai birocratizat decât cel supus consultărilor publice. Astfel, a fost dublat numărul rubricilor care urmează a fi completate de candidatul la acreditare, fiind solicitată completarea personală a așa tip de informații ca: IDNP, participarea anterioară la alegeri, adresa de mail, telefon de contact etc., precum și semnătura obligatorie*

(ca în buletinul de identitate);

- *este alarmantă tentativa de limitare a dreptului de raportare a observatorului implicat în alegeri prin introducerea obligativității de asigurare a confidențialității datelor cu caracter personal la care are acces. Or interpretarea extensivă a acestor norme poate obstrucționa activitatea de monitorizare a alegerilor;*
- *suntem categoric împotriva imixtiunilor nejustificate, prin crearea de blocaje artificiale, a autorității electorale în activitatea misiunilor de observare;*
- *calificăm drept tentative de intimidare a activității observatorilor din partea CEC prin solicitarea arbitrară a unor astfel de informații de contact ca: numere de telefon, adrese electronice etc.;*
- *considerăm că CEC în mod conștient și provocator a adoptat o politică de sfidare a părților interesate implicate în procesul de monitorizare a proceselor electorale.*

În contextul celor expuse, precum și în baza prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional și a pct. 22 și 32 din Regulamentul cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, **organizațiile semnatare solicită abrogarea de urgență a Hotărârii CEC nr. 1694 din 12 iunie 2018 și îndeamnă autoritatea electorală să trateze instituția observatorului nu ca pe un inamic al său, ci ca pe un partener, poate chiar incomod, dar care contribuie la asigurarea corectitudinii și legitimității procedurilor electorale.**

În pofida acțiunilor insistente ale CEC, încă mai avem convingerea că autoritatea respectivă, de rând cu alte autorități publice responsabile de organizarea proceselor electorale, doresc sincer desfășurarea unor alegeri libere și corecte în Republica Moldova. Or aceasta va fi imposibil de realizat fără o monitorizare liberă, echidistantă și eficientă

a scrutinelor electorale de către observatori.

Organizațiile semnatare își rezervă dreptul de a descuraja prin orice metode legale inițiativele nocive ale autorității electorale supreme de a obstrucționa monitorizarea proceselor electorale și asigurării transparenței acestora.

Organizații semnatare:

Membrii Consiliului Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte:

Asociația Promo-LEX

Asociația Presei Independente (API)

Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD)

Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)

Centrul CONTACT

Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI)

Asociația Comunitatea „WatchDog.MD”

Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE)

Uniunea organizațiilor invalizilor din Republica Moldova (UOI RM)

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul” (IDIS Viitorul)

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)

Transparency International Moldova (TI Moldova)

Fundația Est-Europeană

Centrul de Politici și Reforme (CPR)

Terra-1530

Fundația pentru Educație și Dezvoltare – Moldova

Asociația Obștească BIOS

Fundația pentru Educație și Dezvoltare – Moldova

Institutul de Politici Publice

Centrul de Dezvoltare și Management

Centrul Național de Mediu

Centrul Regional de Mediu-Moldova

EcoContact

[\[1\]](#) Comisia Electorală Centrală prezintă spre consultări

publice proiectul hotărârii „Pentru modificarea și completarea Regulamentului privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 332 din 24 octombrie 2006”.
<http://cec.md/index.php?pag=news&id=1070&rid=21954&l=ro>

[2] Opinie Promo-LEX privind conținutul proiectului hotărârii „pentru modificarea și completarea punctului 7 din Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 332 din 24 octombrie 2006”.
https://promolex.md/wp-content/uploads/2018/05/Opinie-Promo-LEX_Regulament_CEC_Observatori_10.05.2018.pdf

[3] Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii Comisiei Electorale Centrale „Pentru modificarea și completarea Regulamentului privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 332 din 24 octombrie 2006”
<http://cec.md/index.php?pag=news&id=1074&rid=22380&l=ro>